

شوخی کن ولی نیش نزن

شوخی صورت‌های مختلف دارد؛ از جمله‌ی این اشکال می‌توان به شوخی‌های کنایه آمیز...

شوخی صورت‌های مختلف دارد؛ از جمله‌ی این اشکال می‌توان به شوخی‌های کنایه آمیز، ظریف، مغرضانه و بدون نظری خاص اشاره کرد. این مسأله می‌تواند مردم را به یکدیگر نزدیک کرده و یا...

شوخی صورت‌های مختلف دارد؛ از جمله‌ی این اشکال می‌توان به شوخی‌های کنایه آمیز، ظریف، مغرضانه و بدون نظری خاص اشاره کرد. این مسأله می‌تواند مردم را به یکدیگر نزدیک کرده و یا این که فاصله‌ی آن‌ها را حفظ نماید. اگر چه کتاب‌های مختلفی درصدد تعریف این مسأله و اشکال آن برآمده‌اند، لیکن هنوز هم کارشناسان در این خصوص به تعاریف یکسان و یک‌دستی نایل نشده‌اند. باری، مهم این است که فرد توان تشخیص اشکال مرسوم و متداول این امر را در گفت‌وگوها و محاورات داشته باشد.

این وسیله سلاح بسیار کارآمدی است و برخی از اشخاص از این حربه به منظور پرخاش‌گری، حمله و تحقیر استفاده می‌کنند. این مسأله می‌تواند با خنثی کردن انتقاداتی که متوجه شخص است جهت آن‌ها را منحرف سازد. به علاوه، از این حربه برای سرپوش گذاشتن و لاپوشانی نیز استفاده می‌شود. گذشته از این‌ها، برخی از اشخاص از این شیوه برای حفاظت و مراقبت از خود بهره‌مند می‌شوند. فرضاً، زنی که قد بلند و لندوک است، پیشاپیش پیرامون این ویژگی متوسل به شوخی می‌شود تا اطرافیان را خلع سلاح کرده و بدین وسیله احساس راحتی خاطر نماید.

در هر شکل، متوجه جنبه‌ی انتقادی شوخی باشید. فرضاً، چنان چه کارفرمایی رویش را متوجه کارمند دیر رسیده‌اش کند و بگوید: خوشحالم که بالاخره توانستید به جمع ما ملحق شوید، شنونده باید شوخی‌هایی از این دست را کاملاً جدی بگیرد، چون تعابیر مختلف این جمله کاملاً نمایان است، به ویژه اگر با آهنگ خاصی همراه باشد. همین طور وقتی که اشخاص پس از عنوان کردن مطلبی در خاتمه می‌گویند که «شوخی می‌کنم»، باید این اعتبار را بسیار جدی تلقی کرده و پیرامونش اندیشه کرد، زیرا اشخاص با استفاده از این عبارت مطالب خویش را پوشش داده و نابرخورنده جلوه می‌دهند.

چنان‌چه یک شوخی از مشخصات زیر برخوردار باشد، در می‌یابیم که شوخی جدی نبوده و استفاده کننده قصد انتقاد و حمله را در سر نداشته است:

آیا از شوخی برای جهت دهی دوباره به گفت‌وگو استفاده می‌شود؟ آیا هدف شخص این بوده است که از پیگیری موضوع خاصی خلاصی یابد؟

آیا شوخی مرتبط با یک مطلب جدی است؟ آیا از شوخی برای پرهیز از رویارویی استفاده می‌شود؟

آیا شوخی شخص همراه با نشانه‌های عطوفت آمیز و رقت قلب است و فرد بدین واسطه همراهی و همدلی و درک خود را نشان می‌دهد؟

آیا شوخی سرپوششی برای حالاتی چون ترس، سرخوردگی، حسادت و احساس خشم است؟

آیا شوخی می‌تواند معنا و مفهوم تازه‌ای به جریان بحث و گفت‌وگو ببخشد؟

اشخاصی که از موقعیت زندگی خود را راضی هستند و نسبت به موقعیت مادی و اجتماعی خود رضایت خاطر دارند، از شوخی به عنوان چاشنی و مزه‌ی گفت‌وگو استفاده می‌کنند. چنین اشخاصی معمولاً از شوخی اغراض خاصی را دنبال نمی‌کنند. در هر صورت، با ارزیابی کردن دقیق اشکال شوخی می‌توانید از اهداف و اغراض ناپیدای اشخاص استفاده کننده از این زبان و وسیله آگاه شده و بدین واسطه بهتر به شخصیت فرد برسید